

SPANIA **Villsau**

TEKST OG FOTO:
KÅRE VIDAR PEDERSEN

Andalusiske villsauer

Jakt på Aoudad sheep, eller mankesau på godt norsk, er kanskje ikke norske jegeres førstevalg. Men det må skyldes mangel på informasjon om disse flotte villsauene. For jakta er både spennende og utfordrende i noen av Spanias vakreste områder.

INGEN JAKTDAG I SPANIA kan begynne bedre enn med en god nybrent kaffe og utveksling av sosiale nyheter. Følgelig møter vi den lokale parkvakten Andres på en kafébar i den lille hvitmalt byen Vélez Blanco på morgenkysten. Min jaktguide Antonio Teruel er velkjent her oppe fra utallige besøk og kjenner de fleste. Også borgermesteren i byen har møtt opp i dag for å understreke at han støtter jakten på disse spesielle sauene.

Som i de fleste europeiske land er også jakta i Spania under press fra jaktmotstandere, og i den senere tid er det kommet en del innsigelser mot fortsatt jakt på Barbary sheep som bare lever i to områder her i sørlige Spania.

Borgermesteren avfeier dette kontant som rent tøv og at bestanden her i Sierra Largo i regionen Almeria er sterk og stabil. Han understreker at uttaket av dyr reguleres etter strenge kriterier og at parkoppsynet har full kontroll.

Det er ingen grunn til å stresse for å komme seg av gårde ut i marka, dyrene er der og vi vil nok finne de. Før eller siden. Om ikke i dag, så i hvert fall i morgen.

Ikke hjelper det å stresse heller, det er tydeligvis mye å diskutere i den lille kafeen. Kanskje er det lokalpolitikk, kanskje er det arbeidsledigheten som landet sliter med som er hovedtema.

Mye dyr. Men jaktsugen som jeg er, må det jo innrømmes at jeg tross alt er fornøyd da vi endelig kommer oss av gårde. Landskapet vi passerer er noe av det vakreste jeg har sett i Spania, vidstrakte og frodige dalbunner omkranset av høye fjellkjeder. Noen steder er det så bratt, men samtidig med så høy bonitet, at det minner mer om British Columbia enn et middelhavland!

Intens kikkertspeiding avslører ingen villsau, men til gjengjeld en anelig flokk av den tamme sorten. Timene flyr fort når en er på jakt i nytt område og etter nye viltarter. Midt på dagen disker Antonio opp med friluftslusj på jeepens panser, duken dekkes av smakfulle pølser, skinker, oster og naturligvis en flaske god rødvin hører også til!

Men noe er rart i dag, mener både Andres og Antonio, vi skulle sett mye dyr. 20–30 dyr i

løpet av en dag er helt vanlig, ofte mer. Og til nå er resultatet nada.

Plutselig får Andres øye på en flokk, selvfølgelig helt øverst i den bratteste nuten. Fem–seks bukker sammen, en skikkelig ungkarsflokk som tilbringer sommeren sammen i fred og fordragelighet. Helt til brunsten inntreffer, da er det ikke lenger mye fordragelighet.

Nei, vi må nok til topps, mener Andres og legger bort den fine uniformslua si og fyrer opp en sigarillo.

Den trivelige karen har jobbet som parkvakt i denne nasjonalparken en menneskealder og kjenner både terrenget og dyrene bedre enn de fleste andre. Den firskårne karen legger i vei som en ungdom og understreker formen ved å puffe på iherdig med tobakk. Sikkert bare for å psyke ned en norsk journalist med middelmådig kondisjon!

Endelig etter et par timers lettgått tur begynner vi å se villsau, mye sau. Den første gruppa står slik til at vi buser nærmest rett på dem uten at det er mulig å oppdage dem før det er for sent. Men det er en opplevelse bare å se hvor lettvinde og sikre de vakre dy-

KUPERT LANDSKAP: Jaktområdet er kupert og utrolig pittoresk.

rene er på foten i det bratte og urete partiet med mye storstein.

Brått deles terrenget på tvers av en dyp canyon som er omtrent umulig å forsere, i alle fall hvis vi vil tilbake til bilen i dagslys. Det er det svært fristende å ikke tenke på nå, for minst 30 dyr beiter uforstyrret i en mindre sidedal langt der fremme. Selv om dyrene befinner seg to-tre kilometer unna, er det likevel mulig å plukke ut minst et par riktig store bukker i kikerten.

Antonio tror det blir værskifte, trolig kommer regnet inn fra havet i morgen. Han får støtte av Andres som bestemt mener det er derfor så mange dyr har samlet seg i denne skjermede og avsidesliggende fjelldalen.

Motvillig settes kursen mot bilen, forsøker

å holde tilsynelatende ubesværet følge med Andres. Men mønnet muskulatur etter fem timers gange på til dels urolig underlag krever sitt.

Nesten fremme ved jeopen oppdager jeg med ett en sau! En villsau som beiter tre meter fra bilen!

Vi synker ned i kne og smyger oss bakover og i dekning, håndkikkertene avdekker en flokk med hunddyr og lam. Men ingen bukker. Avventer situasjonen til det blir mørkt, for å se om det kanskje kan komme innpå en bukk. Men nei, «bare» et villsvin som også vil sikre seg noen grønne saftige spirer.

Nye planer. Dagen etter er sistejakttdag på Barbary sheep, og må utnyttes maksimalt.

Iber Hunting

Dette spanske jaktselskapet eies og drives av den erfarne jegeren og guiden Antonio Teruel. Hos denne jaktarrangøren kan du jakte det meste som kan jakes i Spania, både stor- og småvilt. Enten ved individuell jakt, eller delta på drivjakt, såkalt montería.

I tillegg til store bestander av hjort og villsvin, er det ikke minst jakten på de fire Ibex-artene: Gredos, Beceite, Ronda og Sierra Nevada som er særlig attraktive. Samt ikke minst jakt på Barbary Sheep.

NB! Dersom du av en eller annen anledning ikke får skutt det dyret du har lisens for, beholder du lisensen din i tre år!

Av småvilt er det først og fremst rapphønsjakt, enten med stående fuglehund eller drivjakt på rapphøns (red partridge) som er det store.

www.iberhunting.com

FØLGESVENN: Parkvakten Andrés i full mundur.

Kafébesøket kommer vi ikke unna, men makter likevel uten å fornærme noen og komme oss av gårde en times tid tidligere.

Etter gårdsdagens oppsvarsjoner av så høy konsentrasjon i andre siden av fjellet, synes det fornuftig å angripe fra den siden i dag. Bilen parkeres i enden av ei tømmerslepe og jeg får på tegnspråk ordre fra Andres om å laste opp riflemagasinet. Her kan det nemlig være dyr over alt, forklarer Antonio, særlig når det er såpass tungt vær; lett yr og tåkedotter som henger lavt over fjellet.

VAKKERT LANDSKAP: Andalusia byr på svært variert landskap, røffe fjellkjeder mellom roligere steppelandskap, samt ikke minst idylliske, hvite landsbyer her og der.

DOS CABALLEROS: Antonio Teruel (t.v.) og parkvakten Andrés er glade for at de nok en gang har lykket i å guide en utenlandsk jeger til skudd.

Andres har stokk i dag, men fyrer like lystig opp en enda større stinkador og puffer i takt med de lettvinde beina. Også i dag brukes selvfølgelig håndkikkertene ivrig, men på grunn av begrenset sikt, er de egentlig ikke til så stor hjelp.

Knappt har vi gått en times tid da det blir skikkelig liv i Andres. – Mucho grande, hveser han så blåe sigarrøyken står om hodet på ham og peker opphisset over i motsatt fjellside.

Først nå forstår jeg hvor godt disse dyrene glir inn i sitt rette element, det er søren ikke så helt enkelt å oppdage dem med en gang. Og det til tross for Andres peker og gestikulerer så han omtrent holder på å gå ut av sitt gode skinn.

Antonio kommer også fram og klapper seg

på skuldra, og putter fingrene i ørene. Han mener tydeligvis jeg skal bruke den som anlegg. Automatisk har jeg matet en patron inn i kammeret på rifla og sikret.

Ladelyden har helt sikkert nådd dyrene der oppe og «den store» har snudd seg med front rett i mot. Det er trolig bare brokkdelen av sekunder før dyrets fluktinstinkter overtar styringen og utløser fullt firsprang for å komme i sikkerhet.

Jeg forstår Antonio vil jeg skal forsøke et skudd i stikket, selv om han vanligvis ikke tillater denne typen skudd. Avstanden dit opp er kanskje snaue hundre meter, og jeg har stødig anlegg så det bør gå bra.

Trådkorset leiter seg oppover, justeres en smule til venstre da dyret står litt skrått og av-

SPANSKE NYTELSE: Det manglet ikke på god mat under oppholdet i de andalusiske fjellene.

VELREGULERT JAKT: Både Barbary Sheep og Ibex jakes i spanske nasjonalparker, under streng kontroll og kontrollert avskyting.

Barbary sheep

Denne typen villsau er også kjent under navnet **Aoudad** eller **Arruí** og kommer opprinnelig fra det nordlige Afrika. I Spania lever den vesentlig i fjellområdene i Almeria og Murcia, altså den sørlige delen av landet.

Pelsen er sandbrun som blir mørkere med alder, noe lysere under magen og har en mørk stripe langs ryggen. Slik sett matcher dyrets farger ypperlig med det steinete landskapet den foretrekker å oppholde seg. Pelsen er veldig tykk.

Hals, bryst og forbena er dekket av lange og myke hår. Derav navnet mankesau.

Dyrene lever i flokker bestående av begge kjønn, som oftest ledet av en dominant hann.

Gamle bukker og bedekte hunddyr foretrekker å leve enslig. Disse sauene er særlig tilpasset et liv i fjellørkens karrige miljø. De er ekstremt smidige og spenstige, og tar seg således ubekymret fram i de bratteste fjell, hvor de elegant hopper fra sten til sten.

Morgen og kveld søker de ned i terrenget hvor de beiter av den sparsommelige vegetasjonen som måtte finnes.

Levende vekt kan nå opp i 150 kilo for voksne bukker og en høyde på cirka 100 centimeter.

Norsk reisearrangør og kontakt for Iber Hunting:

Tom Jensen, Safari Management

KONTAKTINFO:

www.safarimgm.com

safari@as.frisurf.no

Tlf.: +47 90829399

trekket koordineres slik at tennstemplet slippes i det ønsket treffpunkt nås.

Tydelig godt truffet ruser dyret nedover og dreier til høyre bak noen busker og blir borte. Mener bestemt nesten ubevisst å registrere at høyre forbeinet kom fram i skuddet, slik det ofte kan sees ved et godt treff i bogen.

Antonio jogger opp for å se bedre og jeg avventer eventuelt behovet for et oppfølgings-skudd. Ser ytterligere to hunddyr som jager ut lia og kjapt blir borte i mellom furtrærne.

Antonio smiler og signaliserer at han ser dyret ligger nede ved å flate ut begge hendene i en talende bevegelse.

Hender shakes og høye på adrenalin snakker vi plutselig i munnen på hverandre. Det spiller ingen rolle at jeg snakker norsk og de andre spansk, vi er bare glade og opphissede over nok en gang å oppleve hvor plutselig det kan skje på jakt.

Bukken ble søye. Dyret ligger vesentlig høyere opp i lia enn jeg trodde, utrolig hva så skuddsterke dyr er i stand til uansett hvor godt truffet det er.

En smule andektig tar jeg villsauen nærmere i øyesyn. Det første som slår meg er størrelsen, den er faktisk omtrent så stor som en god norsk elgkalv. Og pelsen er vakker lysegul til brun med et skjørt av lange hår fra halsen og ned slik at disse nesten dekker frambena.

Men jeg må nok innrømme at jeg trodde den skulle ha noe større horn. Ikke nødvendigvis for trofèets skyld, men rent objektivt ut i fra bilder jeg har sett. Jeg aner også at heller ikke stemningen mellom Andres og Antonio er helt som den burde være?

Like etter bryter Antonio ut i latter og forklarer; – det er et hunddyr du har felt!

Stor i kroppen som en voksen bukk og sik-

kert 12–14 år gammel, men likevel uten det vesentlige bukker skal ha mellom bakbena.

Og med noe mindre horn. Men hva gjør vel egentlig det? Jeg har uansett hatt en kjempeopplevelse og det er det som betyr noe. Andres måler lengden på hornene til 43 centimeter, det desidert største hunddyret som er felt her i området.

Enda bedre blir det da Antonio forklarer at vi selvfølgelig skal fortsette jakta. Det var Andres som i farta gjorde en liten feilvurdering, og det kan naturligvis ikke jeg klandres for, så bukkelisensen har jeg fortsatt.

Og ikke bare det, men den gjelder i tre år fremover, så om jeg ikke får noen flere skuddsjanser på denne turen, så er det bare å komme en tur senere.

Du snakker om, da var jo dette faktisk for ren bonus å regne!